

opusdei.org

Numeraris, numeràries: Apòstols que donen vida

La vocació a l'Opus Dei com a numerària i numerari: engrandir el cor per transmetre la vida de Déu als membres de l'Obra i als qui hi comparteixen una part del camí cap al cel.

28/09/2023

Joan és tot just un adolescent quan recorre, al costat de Jesús, els pobles de Galilea i de Judea. En aquelles

llargues caminades, el que menys importava era el lloc que ocupava a la caravana: de vegades anava davant, obrint camí amb entusiasme juvenil; altres vegades es quedaria darrere, una mica endarrerit, arrossegant el cansament en la manera pròpia de la seva edat. Però Joan estaria sempre pendent del Mestre, observant-ne amb atenció els gestos, escoltant-ne les paraules. On hi havia Jesús i els onze, hi havia la seva llar.

Amb el pas dels anys, amb els apòstols repartits pels quatre punts cardinals, el cor de Joan es manté unit al de Jesús i, a través d'Ell, al dels seus antics companys de viatge; ara, a més, el seu cor s'ha eixamplat i d'aquesta mateixa llar en formen part jueus i gentils, pobres i rics, servents i senyors. Sabent-se privilegiat per haver viscut amb el Senyor, es llança a escriure: «Allò que hem sentit, que hem vist amb els

nostres ulls, que hem contemplat, que hem tocat amb les nostres mans. Us parlem del qui és la Paraula de la vida (...), us anunciem allò que hem vist i sentit, perquè també vosaltres tingueu comunió amb nosaltres» (1 Jn 1, 1-4). Joan ha anat madurant; ara sent com un pare, i anomena «fills meus» —fins i tot «fillets» (1 Jn 2, 1.18)—, les persones destinatàries de les seves paraules. El seu cor s'ha engrandit fins a sentir-se *pare* en la família dels deixebles de Jesús.

Força que sosté la família

Els sants han intentat fer palpable a cada moment històric la proximitat de Déu. Han convertit el seu entorn en un lloc en què és possible trobar Crist, i han fet de les seves relacions un espai en el qual es pot tenir l'experiència de conviure amb ell com en una llar. Fan realitat al llarg del temps, ja en aquesta terra, aquestes paraules de Jesús: «A casa

del meu Pare hi ha lloc per a molts» (Jn 14, 2). En els qui han viscut a fons la crida a la santedat es repeteix el que va experimentar sant Joan: «Nosaltres hem conegut l'amor que Déu ens té i hi hem cregut. Déu és amor; el qui està en l'amor està en Déu, i Déu està en ell» (1 Jn 4, 16).

Quan sant Josepmaria va experimentar la vocació a transmetre un missatge de santedat enmig de la vida ordinària, també va comprendre que aquella missió es duria a terme des de l'entranya del món, a través del treball ordinari i *des d'una família*. En els primers anys explicava, sintetitzant-ho en poques paraules, que «l'Opus Dei sencer és una llar»,^[1] i va entendre que aquesta missió significava, per a ell, fer present la proximitat de Déu amb la seva vida «com a pare i com a mare».
^[2] Ell confiava, a més, que algunes persones, també per invitació divina, desitjarien tenir cura d'aquesta llar.

Així, dirigia al Senyor una petició en forma de pregunta: «Déu meu, Com tirarem endavant la teva Obra amb promptitud, si no ens envies moltes i bones vocacions?». ^[3]

Aquest grup de persones per qui resava sant Josepmaria estaria cridat a ser un primer nucli en el qual s'havia de gestar aquesta llar; seria una porció de família unida per saber-se fills i germans, i en la qual altres persones podrien trobar l'esperit de l'Obra. «Adoneu-vos — escrivia també el fundador, en fixar-se en la primera comunitat cristiana — que el Sant Evangeli ens presenta la gent que envoltava el Senyor com distribuïda en cercles concèntrics, cada vegada més amplis. D'una banda, hi ha aquesta gentada nombrosa del poble; més a prop de Jesús, hi ha la gran multitud dels deixebles, *turba discipulorum eius* (Lc 6, 17); i, més a prop encara, enganxat a Ell, el petit grup dels dotze». ^[4]

Immediatament després de descriure aquests «cercles concèntrics» que s'expandien al voltant de Jesús, sant Josepmaria torna al present: de manera anàloga, explica, «per estendre aquesta tela subtilíssima (...) del nostre treball apostòlic, que vol arribar a totes les ànimes sense discriminacions —perquè totes les ànimes ens interessin—, els Cooperadors, que no pertanyen pròpiament a l'Obra i que no tenen vocació divina, són ajudats i sostinguts pels Supernumeraris; i aquests, pels Agregats i els Numeraris».^[5]

Tots els fidels de l'Obra intenten irradiar l'Evangelí allà on són, amb la seva vida, amb el seu treball, amb la seva amistat. Tots estan cridats a ser sants amb plenitud de lliurament, perquè allà s'hi amaga la plenitud de la felicitat. Alhora, són els numeraris i les numeràries, amb la seva dedicació especial a cuidar certes

tasques imprescindibles (com poden ser l'ambient de llar als centres, la formació cristiana o l'organització de l'apostolat), que formen aquest petit nucli cridat a ser el «fonament —la força— que sosté tota la nostra Família».^[6]—

Un relleu que va començar en els primers anys

En els primers anys de l'Opus Dei, sant Josepmaria va conèixer alguns joves, estudiants i professionals. Davant del nou horitzó que suposava ser sants al mig del món, van acollir el do del celibat: van entendre que Déu els convidava a conformar el seu cor també amb aquest aspecte concret del cor de Crist. Els primers numeraris duïen a terme el seu apostolat enmig del seu treball professional i, alhora, com a tret inseparable de la missió, se sentien cridats a cuidar aquella característica pròpia de l'Obra: ser

una família de llaços sobrenaturals. Se sabien, per tant, no només fills i germans, sinó també continuadors dels esforços del Pare, per cuidar l'Obra amb una paternitat i una maternitat que, en la seva dimensió espiritual, podrien expressar amb plenitud.

Menys de dos anys després de l'inici de l'Obra, Isidoro Zorzano escriu al fundador: «Cada dia em sembla més bonic; és la meva única il·lusió cooperar en aquest ideal».^[7] De manera similar, durant la guerra civil, Álvaro del Portillo desitjava intensament passar el front de guerra «no per motius patriòtics — tot i que no li faltava el patriotisme —, sinó per la “col·laboració personal en els assumptes que el Pare ens volgués encomanar”»,^[8] ja que sant Josepmaria estava gairebé sol a l'altra banda del país. Pocs anys després, a València, l'octubre del 1937, Francisco Botella i Juan

Jiménez Vargas, «van veure la conveniència d'acabar aviat els estudis per estar més disponibles, pensant en la futura expansió de l'Opus Dei».^[9] I, més endavant, des de Mèxic, Guadalupe Ortiz de Landázuri escriu a sant Josepmaria: «Tinc tantes ganes de servir-lo [a Déu], materialment treballant tot el que sigui capaç el meu cos [...]; i espiritualment, lliurant-me totalment jo i ajudant les meves germanes i totes les persones!».^[10] En totes aquestes paraules és interessant observar, més que el desig de portar l'Obra a diferents llocs, la convicció personal de viure per a Déu, vivint per a aquesta família.

Quan el fundador de l'Opus Dei va començar a comptar amb aquest grup de fills i filles, va comprendre que l'Obra continuaria sent el que Déu li havia demanat, perquè seria sempre una família. Per això, podia escriure temps després: «No em

sento sol quan vetlleu amb mi —*cor meum vigilat* (He 5, 8)—, quan us veig amb la preocupació de formar altres persones que donin continuïtat a la labor». ^[11] Des d'aquells primers anys fins als nostres dies, les numeràries i els numeraris continuen sent el relleu per formar aquesta llar d'apòstols, per tenir cura del nucli familiar en què als altres se'ls facilita encendre's en desitjos de santedat i de transformació cristiana del món.

Donar la vida de Crist en abundància

El prelat de l'Obra ha sintetitzat la missió dels numeraris dient que la seva especial tasca de servei és *donar vida* als seus germans. ^[12] Precisament el do del celibat apostòlic els porta a viure tan a prop del cor de Crist com ho va fer sant Joan: de manera molt immediata, col·laboren així amb el Senyor, per transmetre aquesta vida divina a tots els altres fidels de l'Obra

i a les persones que tenen a prop. Només així, per voler de Déu, es podrà mantenir «actiu i despert l'esperit en tothom».^[13] D'aquesta manera, els agregats, supernumeraris i cooperadors poden tenir un estímul i un suport d'amic i de germà per portar, al seu torn, la vida divina als seus ambients.

Els numeraris i les numeràries encenen aquesta escalfor de llar de maneres molt diverses, sempre en un clima d'acollida fraternal i d'amistat sincera, intentant transmetre una manera de viure que il·lumini la raó i doni forces al cor per mantenir la vibració d'apòstols. En aquest afany, de vegades assistiran els altres mitjançant l'impuls d'activitats o institucions al costat d'altres persones de l'Obra, o bé treballant a l'Administració d'un centre; en altres ocasions, serà en l'aventura de portar l'Obra fins a una ciutat propera o a un altre país, o bé visitant els qui

s'han de quedar a les seves llars per malaltia o per immobilitat. El determinant no resideix en l'activitat concreta, sinó en la magnanimitat amb què conreen al seu cor la vida divina, i en com l'ofereixen, amb «sentiments paternals i maternals»,^[14] als qui els envolten.

Rebre i lliurar en abundància, amb magnanimitat, són actituds pròpies de qui treballa al costat de Crist. «Jo he vingut perquè les ovelles tinguin vida, i en tinguin a desdir» (*Jn 10,10*), diu Jesús a l'evangeli de Joan. El Senyor es va donar completament a Betlem i al Gòlgota; converteix amb generositat desbordant l'aigua en vi, i amb igual mesura multiplica els pans i els peixos; són abundants també les pesques miraculoses... En la seva missió de Mestre, Jesús regala sobreabundància en ensenyar i predicar a les multituds; a més, als més propers els forma amb especial predilecció: amb els apòstols «Jesús

desborda amor: forma les seves ments, enforteix les seves voluntats, corregeix els seus defectes, redreça les seves intencions, fins que fa d'ells, amb l'enviament de l'Esperit Sant, les columnes sobre les quals s'edifica l'Església». ^[15] I en aquest lliurament, que redunda en alegria, els apòstols van imitar i imiten el Mestre.

Sant Josep maria volia que tots els fidels de l'Obra estiguessin molt units a la Creu i, en especial, per aquesta particular missió de servei, les numeràries i els numeraris.

Expressava així, d'una manera molt gràfica, que gastarien les seves vides, amb alegre sacrifici, per fer possible aquesta gran missió al món. «Nostre Senyor (...) vol que —a l'Obra— hi hagi un grup clavat a la Creu: la Santa Creu ens farà perdurables, sempre amb el mateix esperit de l'Evangelí, que portarà l'apostolat d'acció com a fruit saborós de l'oració i del sacrifici». ^[16] Allà on hi

havia Jesús, la Mare de Déu, les santes dones i el jove Joan, allà hi ha l'origen de la vida divina en abundància, que vessa en els sagraments i en la caritat cristiana.

Algunes maneres de «donar vida»

Tots els aspectes de la vida d'un numerari o numerària poden contribuir a reforçar-ne i inspirar-ne la missió. L'afany per santificar-se en el treball, la professionalitat amb què s'impliquen en la formació cristiana dels altres, l'amistat amb parents i col·legues, la personalitat d'un mateix, els gustos, les aficions i els interessos: totes són dimensions que no només es poden harmonitzar amb la vocació personal, sinó que l'enriqueixen i la potencien; més encara: és en aquest camí on troben el seu sentit més gran.

A partir de la personalitat pròpia de cadascú, són diverses les maneres en què un pot tenir cura de l'Obra com a

família sobrenatural. En primer lloc, un numerari dona vida en abundància quan viu personalment una existència informada per la gràcia divina. La mateixa vida de sant Joan i la dels germans de Betània és il·lustrativa de la manera d'unir el que és humà i el que és diví. El que és comú és que el seu cor estava a prop del cor del Mestre, una possibilitat que també ara tenim a la nostra disposició: «Si el centre dels teus pensaments i esperances es troba en el Sagrari, fill, que abundants els fruits de santedat i d'apostolat!». ^[17] És en el contacte viu amb Qui és font de la vida on està en joc, en realitat, tota felicitat i tota fecunditat. En altres paraules, quan l'estil de vida d'un mateix és ple d'un sentit sobrenatural, és més fàcil encomanar als altres aquesta manera de viure en les circumstàncies ordinàries. Per tant, conrear la interioritat i la humanitat d'un mateix és essencial per dur a terme

la missió de donar vida als seus germans a l'Obra. L'Església, i en aquesta l'Opus Dei, creixen per atracció.

Una segona manera de donar vida és conrear una passió per les persones, és a dir, el desig de portar Crist els altres i d'acompanyar-los en el seu camí amb una amistat sincera, «de cor a cor»:^[18] amb interès veritable per cadascú, amb proximitat i amb obertura a tothom, implicant-se en la vida de l'altre, intentant fer-se càrrec de la seva realitat; emmotllant-se a la seva manera de ser, de pensar, als seus temps. L'Opus Dei no és un conjunt d'activitats que s'organitzen, sinó que és cadascuna de les persones que formen part d'aquesta llar, i cadascuna de les persones que hi troben una mica de l'escalfor de Jesús. En aquest sentit, la millor escola de formació són les mateixes amistats: en aquest àmbit es desenvolupa, de manera natural i

sense gairebé adonar-nos-en, la capacitat d'escolta, d'empatia, de diàleg i de preocupació sincera per l'altre. Un cor que acull per amor el do del celibat busca contínuament eixamplar aquest cercle d'amistats, perquè necessita encendre'n d'altres amb l'amor que porta dins.

Una altra manera de donar vida és, precisament, portar l'esperit de l'Obra al treball professional de cadascú. Amb la seva experiència en aquest camp, pot enriquir molt la formació dels fidels de l'Obra als quals acompanya. Si un numerari treballa bé, cristianament, per amor a Déu, intentant tenir cura de la llar comuna i dels altres, coneixent les dinàmiques socials i culturals del moment, sense mesurar l'autorealització personal en funció d'objectius que deixin la persona en segon pla; si treballa intentant viure totes aquestes actituds, posa una sana ambició professional al servei

de la mateixa vocació. Així, en definitiva, aprèn en primera persona allò que després intentarà transmetre als seus germans o germanes. És eloqüent, en aquest sentit, la percepció que tenien de Luis Gordon, un dels primers numeraris, les persones que van treballar amb ell. El consideraven com un «pare dels obrers de la seva fàbrica, que l'han plorat sentidament en la seva mort»;^[19] assenyalaven, a més, que «difícilment es trobarà una ànima tan gran com la seva entre les persones que viuen en el tràfec del món i en mig dels negocis (...). Va dedicar per complet la seva preciosa vida, santificant el seu treball i sent el pare afectuós dels pobres i model de patró exemplar per als obrers de la seva fàbrica, en la qual deixa un buit difícil d'omplir».^[20]

Finalment, encara una altra manera de donar vida als altres sorgeix de conrear un interès i un gust per la

reflexió, sempre amb una orientació al servei dels altres. Qui, a través de l'amistat i de la formació cristiana, intenta ajudar els altres a ser sal i llum en la societat necessita, al seu torn, certa capacitat de reflexió, d'estudi i de comprensió del món contemporani. En paraules de sant Josepmaria: «A fi que tots els meus fills i les meves filles puguin, d'una manera capil·lar, donar doctrina certa a milions d'ànimes, teniu —tenim— l'obligació d'estar al dia sobre els assumptes, també temporals, que d'alguna manera toquen l'Església, el Papa, les ànimes».^[21] La formació filosòfica, teològica i cultural és una prioritat per a qui vulgui ser apòstol al mig del món i per a qui té una responsabilitat particular en la formació dels altres que, al seu torn, també són apòstols.

Disponibilitat del cor

Totes aquestes maneres de *donar vida* configuren una disposició habitual d'orientar l'existència cap als altres, posant al seu servei el més valuós: temps, afecte, coneixements adquirits, oració, etc. És el que el Pare ha denominat *disponibilitat del cor*: «la llibertat efectiva de viure només per a Déu i, per Ell, per als altres, unida a la voluntat d'ocupar-se de les tasques que a l'Obra es necessitin».^[22] La dimensió de cura i de servei, en efecte, engrandeix el cor i treu a la llum el millor que cadascú té; evita, d'aquesta manera, que els recursos personals siguin com monedes que s'amaguen i no donen fruit (cf. *Mt 25, 25*), o que es converteixin en un refugi en el qual només hi cap un mateix.

La manera de seguir Crist, de viure cadascuna de les virtuts, s'adequa a la vocació particular a què cadascú ha estat cridat. Amb una consciència plena de la seva secularitat, els

numeraris viuen les virtuts d'acord amb aquesta crida particular de deixar-ho tot per seguir Crist, i ser fonament d'una família. «Tot és permès». Però no tot convé», escriu sant Pau. «Tot és permès». Però no tot edifica. Que ningú no busqui el propi interès, sinó el dels altres» (1 Co 10, 23-24). Alhora, aquesta disponibilitat del cor es manifesta també en l'obertura —més fins i tot, en el desig— d'adaptar, en la mesura de les possibilitats, el lloc de residència i l'ocupació laboral a les necessitats dels altres; així es podrà garantir que tothom pugui trobar amb facilitat el suport i l'acompanyament que busquen en l'Opus Dei.

* * *

Sant Joan va poder veure com s'estenia, fins i tot més enllà de terres conegudes, aquella llar de Jesús, iniciada a Galilea i a Judea. El món

començava a ser aquesta llar. Tot havia començat precisament on habitava el mateix Joan, en el moment en què, al peu de la creu, Jesús li va dir: «Aquí tens la teva mare. I d'aleshores ençà el deixeble la va acollir a casa seva» (Jn 19, 27). Qui no passaria per aquesta casa per omplir-se de l'amor de Déu, al costat de la Mare de Déu? Allà es compartirien confidències, resarien junts, recordarien les aventures passades i somiarien amb les futures. I, amb l'impuls de Maria, sortirien d'aquesta llar renovats, amb desitjos de difondre aquest amor, en «cercles concèntrics», fins a arribar al món sencer.

Gerard Jiménez Clopés

[1] *Carta 27*, núm. 11.

[2] Paraules de sant Josepmaria recollides a S. Bernal, *Memoria del Beato Josemaría Escrivá, entrevista de Salvador Bernal a Mons. Xavier Echevarría*, capítol 4.

[3] L. Martínez Ferrer, «Vicente Rodríguez Casado: niñez, juventud y primeros años en el Opus Dei (1918-1940)», *Studia et Documenta*, vol. 10, 2016, p. 216.

[4] *Carta 27*, núm. 6.

[5] *Ibidem*, núm. 7. Que els cooperadors no tenen vocació divina vol dir, en aquest context, que no tenen la vocació a l'Obra. Tenen, en canvi, com sant Josepmaria va predicar sempre, la vocació divina a la santedat pròpia de tots. D'altra banda, en la cita s'ha substituït, al final, el terme "Oblats" per "Agregats" per facilitar-ne la lectura, que és el que fa servir sant Josepmaria en els últims anys de la

seva vida per referir-se a aquesta modalitat de vocació a l'Obra.

[6] *Ibídem*, núm. 5.

[7] I. Zorzano, carta des de Màlaga, del 5 de setembre del 1930, citada a: J. M. Pero-Sanz, *Isidoro Zorzano*, capítol 9, epígraf 1.

[8] L. Martínez Ferrer, *Vicente Rodríguez Casado: niñez, juventud y primeros años en el Opus Dei (1918-1940)*, *Studia et Documenta*, vol. 10, 2016, p. 235. La cita interna correspon a Álvaro del Portillo, *De Madrid a Burgos*, p. 2 (3), AGP, APD, D-19114.

[9] C. Áncel, *Francisco Botella Raduán: los años junto a san Josemaría*, *Studia et Documenta*, vol. 10, 2016, p. 174.

[10] Carta a sant Josepmaria des de Mèxic D.F., del 29 de juny del 1950, recollida a: *Lletres a un sant*, edició

en línia de l'Oficina d'informació de l'Opus Dei, 2018.

[11] *Carta 27*, núm. 60.

[12] Cf. carta pastoral, 20.X.2020, núm. 10.

[13] *Carta 27*, núm. 76.

[14] *Ibídem*, núm. 23.

[15] *Ibídem*, núm. 9.

[16] *Instrucción sobre el espíritu sobrenatural de la Obra*, núm. 28.

Comentant aquestes paraules, Mons. Fernando Ocariz assenyala: «El nostre Pare [sant Josepmaria] no indica qui forma aquest grup clavat a la Creu, però el beat Àlvar, en la nota que comenta aquest paràgraf, assenyala que ja es veuen aquí anunciades o al·ludides les diverses maneres de viure la vocació a l'Obra. Pel context podem pensar que, en aquest cas, es refereix sobretot als

numeraris i les numeràries» (carta pastoral, 20.X.2020).

[17] *Forja*, núm. 835.

[18] *Solc*, núm. 191.

[19] P. P. Ortúñez Goicolea, «Luis Gordon Picardo. Un empresario en los primeros años del Opus Dei (1898-1932)», *Studia et Documenta*, vol. 3, 2019, p. 132.

[20] *Perlas Divinas*, publicació de les Germanes Oblates del Santíssim Redemptor, any IV, 45, p. 348; recollit a: *Studia et Documenta*, vol. 3, 2009, p. 133, nt. 56.

[21] *Instrucción sobre la obra de San Miguel*, núm. 32.

[22] Cf. carta pastoral, 20.X.2020, núm. 11.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-es/article/apostols-que-
donen-vida/](https://opusdei.org/ca-es/article/apostols-que-donen-vida/) (28/03/2025)